

Billund Kommunes
Kost- og måltidspolitik for Ældreområdet
Juni 2018

”Håndværket prioriteres højt af Billund Kommune, så borgerne oplever, at det tilbudte er af høj kvalitet”

Billund
kommune

Forord

Billund Kommune ønsker at sætte en overordnet ramme for, hvad borgerne skal opleve indenfor mad, måltider og ernæring, når man er visiteret til et af kommunens madtilbud. En ramme som sikrer retning for kommunens arbejde med kost og ernæring gennem en høj og ensartet kvalitet i forhold til mad og måltider og en decentral tilgang.

Politikken understøtter Kerneopgaven på ældreområdet i Billund kommune:

”Med respekt for borgernes selvstændighed og selv bestemmelse vil vi – gennem tværfaglig, professionel støtte, vejledning og omsorg – motivere den enkelte til at mestre livsudfoldelse og bevare identitet”.

Kost- og måltidspolitikken skal medvirke til at sikre en tæt kobling mellem ernæring og den rehabiliterende pleje. Dette skal motivere og understøtter den enkelte borger til at være en aktiv medspiller i eget liv. Politikken skal sikre en god almen tilstand og livskvalitet generelt hos borgerne i kommunen.

Kost- og måltidspolitikken tager udgangspunkt i følgende politisk besluttede parametre:

- Der skal være mulighed for at få en varieret kost med det rigtige ernæringsindhold og serveret på en indbydende måde, der skærper borgernes appetit.
- For så vidt angår borgere på plejecentre, skal den del af personalet, der ikke serverer mad på stuerne, deltage i måltiderne.
- Politikken skal angive tydelige retningslinjer for overvågning og kontrol af ernæringsstilstanden for borgerne.

Kosten har stor betydning for vores ernæringstilstand, vores livskvalitet og funktionsevne. Men mad er først ernæring, når maden ligger i maven, og derfor er det vigtigt med stor fokus på sammenhængen mellem mad, måltid og ernæring.

Fokus på næringsforhold i maden og individuelle ernæringsbehov sammen med en ændret tilgang til måltidsituationen og serveringen af maden, har vist at have positive effekter på bl.a. problematikkerne omkring fejlernæring her kan man nævne over- eller undervægtige og småt spisende ældre m.m. (kilde: Sundhedsstyrelsens hvidbog omkring mad og måltider).

Kost- og måltidspolitikken skal være med til at skabe en kobling mellem mad, måltider og ernæring samt borgernes funktionsniveau, og hvordan dette bedst muligt bevares.

Maden og måltiden - med borgeren

Maden og måltidet kan være med til at bringe glæde og inspiration ind i borgernes tilværelse.

Som borger skal man opleve maden som veltillavet, velsmagende, indbydende og med en høj kulinarisk kvalitet, Maden skal medvirke til, at man får lyst til at spise og være en del af måltidet. Maden og måltidet skal derfor indbyde til, at man som borger deltager og bidrager aktivt til måltidet.

Maden fremstilles af gode og friske råvarer, maden skal hovedsagelig tilberedes fra bunden og skal opleves hjemmelavet. Maden anrettes således, at den fremstår indbydende.

”Det gode måltid” kan være med til at øge appetitten og derved bevare/øge livskvaliteten og funktionsniveauet for borgeren. Hensigten er at måltiderne arrangeres, så de er sociale, trænende og aktive for borgerne. Måltidet og spiseoplevelsen afvikles i et hjemligt miljø, og med værdighed, inddragelse og respekt for den enkeltes baggrund.

Personalet er opmærksomme på, at den enkelte borger oplever, at få tilbudt passende mængder mad og drikke, der stemmer overens med deres behov og de ernæringsmæssige anbefalinger.

Tilbuddene fra Billund Kommune skal tage hensyn til den enkelte borgers behov og baggrund, og skal afspejle de tendenser der er for området. Indholdet i tilbuddene skal være let tilgængeligt og opleves som valgmuligheder.

Tilbuddene fra Billund Kommune skal rumme tilbud til borgere med specielle behov.

En døgnkost på Billund Kommunes plejecentre indeholder 3 hovedmåltider og minimum 3 mellemmåltider.

På plejecentrene skal højtider og mærkedage markeres, og prioriteres højt uagtet borgerens kultur og religion.

For til stadighed at sikre fokus på maden og måltiderne, skal der løbende ske brugerundersøgelser.

Ernæring – professionalisering af måltidet

Mad er en vigtig del af hverdagslivet samt for forebyggelse af sygdom. Målet er at der serveres sund, ernæringsrigtig og varieret kost. Maden skal således være med til at fremme sundhed og livskvalitet for den enkelte borger. Billund Kommune vil aktivt bidrage til, at borgerne motiveres til at træffe de rigtige valg omkring ernæring.

Tilbuddene fra Billund Kommune skal følge ”Anbefalinger for den Danske Institutionskost”, som bl.a. indeholder beskrivelser af nødvendige tilbud, kostformer til ældre, kost til småspisende, indhold af energi og protein, og måltidsfordeling.

Som en forebyggende indsats tilbydes borgerne løbende ernæringsvurdering og ernæringsterapi, med henblik på tidlig opsporing af fejlnæring og forhindre for tidligt tab af livskvalitet og funktionsevne. Tidlig opsporing af fejlnæring og mistrivsel skal ske ud fra fastsatte procedurer på området.

Rehabilitering

Maden, måltidet og ernæringen indtænkes som elementer i rehabiliteringsforløbet. Herunder sættes fokus på madens betydning for borgernes livskvalitet og funktionsniveau. Forplejning indgår således som en integreret del af rehabiliteringen, og løftes tværfagligt for at sikre alle faglige vinkler i forhold til mad, måltid og ernæring.

Maden skal være med til at stimulere borgernes sanser, og dermed øge appetitten.

Tværfagligt samarbejde

”Det gode måltid” skabes af et tværfagligt samarbejde mellem

personalet og borgerne. Et styrket samarbejde mellem det stedlige køkken og plejepersonalet sikre vidensdeling omkring borgernes behov og baggrund. Der skal være klare mål og handlinger for opgaver omkring maden, måltidet og ernæringen. Der skal være en tydelig arbejdsfordelingen mellem de forskellige faggrupper, så der er fokus på kosten til borgeren gennem hele døgnet.

Personalet er beviste om, at give professionelle tilbagemeldinger til borgerne, pårørende og kollegaer i dagligdagen.

Personalet har mulighed for at udvikle og fastholde kompetencer indenfor mad, måltid og ernæring, ved at tilegne og implementere ny viden indenfor området, Borgeren skal derigennem altid opleve et professionelt niveau omkring maden og måltidet.

Samskabelse og selvbestemmelse – gennem indbydende måltider

Billund Kommune vil, med afsæt i borgernes baggrund og hverdagsliv, arbejde sammen med og delagtiggøre borgerne i maden, måltidet og ernæringen.

Der skal være plads til forskelligheder samt være anerkendelse og respekt for borgerne, herunder inddragelse af borgernes livshistorier.

Borgernes egne ressourcer inddrages i videst mulig omfang i form af, at motivere til hjælp til selvhjælp. Ligeværdighed skabes blandt andet ved at sætte fokus og handle på, hvad den enkelte borger – og eventuelle pårørende - kan bidrage med.

Social- og Sundhedsudvalget ønsker, at der udarbejdes et oplæg til en Kost- og Måltidspolitik for Ældreområdet i Billund Kommune. Nedenstående oplæg til politikken er dannet ud fra input fra workshops med repræsentanter fra Køkkenområdet, Sundhedsområdet og plejen.